

DNK 36

H.B. Weijland, 'Geding om een 'beding': Over de structuur van de Vereniging van 1892': 'Nederduits' moet in dit artikel gewijzigd worden in 'Nederduitse'.

M. te Velde, 'Verenigd op weg na 1892': Pag. 32, alinea 3 en 4 moeten als volgt worden gelezen: 'Bij de Vereniging op 17 juni 1892 waren 700 gemeenten betrokken in 583 steden en dorpen. In 470 (81%) van die plaatsen bestond in 1892 óf alleen een Christelijke Gereformeerde Gemeente óf alleen een Nederduitsch Gereformeerde Kerk. Die ging voortaan Gereformeerde Kerk heten. Verder veranderde voor zo'n gemeente niet veel.

Anders lag het in de 113 plaatsen (19%) waar sinds juni 1892 een Gereformeerde Kerk A en een Gereformeerde Kerk B naast elkaar stonden, en soms ook nog een Gereformeerde Kerk C.'

Dat D. Deddens en F. Rozemond in hetzelfde DNK-nummer spreken over 112 plaatsen heeft te maken met het feit, dat de samensmelting in 1893 van de Nederduitsch Gereformeerde Kerk te 's-Grevelduin-Capelle c.a. en de Christelijke Gereformeerde Gemeente te Vrijhoeve-Capelle c.a. kan worden opgevat als een fusie van een A- en een B-kerk op één plaats, maar ook als een samensmelting zonder enige relatie tot de A/B-kwestie.

pag. 32, noot 3 moet luiden: Een eerste lijst van verenigde kerken is achter de *Acta* van de verenigings-synode afgedrukt. De hier boven genoemde begincijfers zijn ontleend aan de *Acta* GKN 1896 art. 178.

F. Rozemond, 'Beknopte bibliografie van brochures en officiële stukken met betrekking tot de Vereniging van 1892':

Titelnrs. 14, 15, 24, 26, 28: 'Nederlandse Gereformeerde' moet zijn: 'Nederduitse Gereformeerde';

Wie kan mij helpen in verband met een onderzoek naar werk en leven van prof.dr. W.C. van Manen (1842-1905)?

Ik mis tot nu toe het 'Bijblad' van *De Hervorming*. In de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag zijn losse exemplaren in de jaargangen van *De Hervorming* ingebonden, maar niet compleet.

Van het blad *Onze Godsdienstprediking* ontbreken in de Universiteitsbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam vanaf 1878 een aantal jaargangen. In Groningen zijn enkele jaargangen aanwezig, maar de jaren 1878, 1879, 1886, 1888, 1889, 1890, 1891, 1894, 1895, 1897, 1899, 1900, 1901 heb ik nergens kunnen vinden. In de uitgaven van de 'Vereniging tot verspreiding van stichtelijke blaadjes' moet Van Manen regelmatig hebben geschreven. In de Universiteitsbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam is een bundeltje losse uitgaven aanwezig, maar verre van compleet. Wie weet er meer te vinden?

Van Manen schreef een boekje, *Ter gedachtenis*, uitgegeven in 1885 door D. Mijs te Tiel. Heeft iemand dat of weet iemand dat te vinden?

In 1890 schreef Van Manen *Aan de vrijzinnige leden der Hervormde Gemeente te Vlaardingen*, uitgegeven door J.F.C. Brückwilder. Ook dat werkje is tot nu toe onvindbaar.

Reacties graag aan dr. Eduard Verhoef, Tolakkerweg 76, 3739 JR Hollandsche Rading, tel. 02157 - 1943.